

PROGRAM DODJELE MALIH GRANTOVA ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA U CILJU DOPRINOSA USPOSTAVLJANJU VLADAVINE PRAVA I UNAPRJEĐENJU STANJA LJUDSKIH PRAVA U CRNOJ GORI

POZIV ZA DOSTAVLJANJE PRIJEDLOGA PROJEKATA -VODIČ ZA PODNOSIOCE PRIJEDLOGA PROJEKATA -

Objavljen: 15. 2. 2024.

Rok za podnošenje: 15. 3. 2024. do 23:59h

Dostaviti: poštom i elektronski na info@cedem.me

1

Odricanje od odgovornosti: Ovaj dokument su kofinansirali Evropska unija i Ministarstvo javne uprave u Crnoj Gori. Njegov sadržaj je isključiva odgovornost Centra za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) i Centra za demokratsku tranziciju (CDT), i ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Finansira
Evropska unija

Ministarstvo
javne uprave

CEDEM
CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

SADRŽAJ

UVOD	3
1. CILJEVI PROGRAMA	4
2. PRIORITETNE OBLASTI.....	4
3. OČEKIVANI REZULTATI I PREDLOŽENI INDIKATORI.....	5
4. BUDŽET PROGRAMA.....	5
5. KRITERIJUMI ZA PRIJAVU	6
6. VRSTE AKTIVNOSTI	7
6.1. Dozvoljene aktivnosti	7
6.2. Nedozvoljene aktivnosti.....	8
7. PRIHVATLJIVOST TROŠKOVA	8
7.1. Dozvoljeni troškovi	8
7.2. Nedozvoljeni troškovi	9
8. TRAJANJE	10
9. LOKACIJA.....	10
10. NAČIN PRIJAVE.....	10
11. OCJENJIVANJE I ODABIR PROJEKATA.....	12
12. DODATNE INFORMACIJE	13
13. PREGLED ROKOVA	13

2

Odricanje od odgovornosti: Ovaj dokument su kofinansirali Evropska unija i Ministarstvo javne uprave u Crnoj Gori. Njegov sadržaj je isključiva odgovornost Centra za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) i Centra za demokratsku tranziciju (CDT), i ne odražava nužno stavove Evropske unije.

UVOD

Politički, ekonomski i društveni prioritet Crne Gore je članstvo u Evropskoj uniji. U tom pogledu država se obavezala na niz reformi i promjena, kako bi uskladila svoje zakonodavstvo i institucionalni okvir s EU standardima. Najšire posmatrano, to podrazumijeva unaprjeđenje demokratije, vladavine prava i dobrog upravljanja. Na tom putu uloga civilnog sektora od neprocjenjivog je značaja i neophodno je intenzivirati direktnu saradnju civilnog sektora i institucija sa jedne strane, i civilnog sektora i šire javnosti sa druge strane.

S tim u vezi, Program dodjele malih grantova organizacijama civilnog društva u cilju doprinosa uspostavljanju vladavine prava i unaprjeđenju stanja ljudskih prava u Crnoj Gori dizajniran je u okviru projekta „**Inkluzivni dijalog za napredak društva**”, IPA/2022/440-356, koji [Centar za demokratiju i ljudska prava \(CEDEM\)](#) sprovodi u partnerstvu sa [Centrom za demokratski tranziciju \(CDT\)](#), a koji je finansiran od strane Evropske unije, posredstvom Delegacije EU u Crnoj Gori i kofinansiran od strane Ministarstva javne uprave. Projekat ima za cilj podsticanje demokratskih reformi i dobrog upravljanja u Crnoj Gori, kroz jačanje uloge organizacija civilnog društva u procesima donošenja odluka i praćenju procesa EU integracija Crne Gore. Projekat istovremeno teži jačanju zakonodavne i nadzorne funkcije Skupštine Crne Gore, promovisanju višesektorskog političkog dijaloga i uključivanju ranjivih grupa i opšte javnosti u proces EU integracija.

1. CILJEVI PROGRAMA

Cilj Programa je da se doprinese jačanju kapaciteta lokalnih organizacija civilnog društva u pogledu proaktivnog uključivanja u procese donošenja odluka, te implementaciju i praćenje reformi na putu EU integracija Crne Gore.

Opšti cilj Programa je jačanje kapaciteta OCD da budu profesionalni, odgovorni, nezavisni i vidljivi akteri u participativnim demokratskim procesima u zemlji, posebno u pogledu uspostavljanja vladavine prava i poboljšanja stanja ljudskih prava.

Specifični ciljevi Programa su:

- **Doprinos napretku** EU integracija Crne Gore, kroz jačanje uloge lokalnih OCD u pogledu promocije i zaštite ljudskih prava (marginalizovanih zajednica), promocije inkluzivnih procesa odlučivanja, te podsticanja građanskog aktivizma i volonterizma;
- **Jačanje saradnje** između organizacija civilnog društva, kao i OCD i lokalnih samouprava.

2. PRIORITETNE OBLASTI

Prioritetne oblasti ovog Programa:

- **Promocija** inkluzivnih demokratskih procesa odlučivanja i evropeizacije crnogorskog društva;
- **Promocija** i zaštita ljudskih prava, posebno marginalizovanih zajednica;
- **Unaprjeđenje** rodne ravnopravnosti;
- **Pružanje podrške** ranjivim grupama i **osnaživanje** njihovih servisa;
- **Podrška razvoju** građanskog aktivizma i volonterizma na lokalnom nivou;

Finansira
Evropska unija

CEDEM
CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

23G
CENTAR ZA DEMOKRATSku TRANZICIJU

3. OČEKIVANI REZULTATI I PREDLOŽENI INDIKATORI

Očekivani rezultati Programa su:

- R1. **Unaprijeđeni kapaciteti** lokalnih OCD u pogledu doprinošenja napretku EU integracija Crne Gore, kroz promociju i zaštitu ljudskih prava (marginalizovanih zajednica), promociju inkluzivnih procesa odlučivanja, te podsticanje građanskog aktivizma i volonterizma na lokalnom nivou;
- R2. **Unaprijeđeni kapaciteti** lokalnih OCD za sprovođenje analiza i istraživanja, te zagovaranje u pogledu sprovođenja demokratskih reformi i podsticanja dobrog upravljanja;
- R3. **Unaprijeđen stepen participacije** lokalnih OCD u procesima donošenja odluka na lokalnom i/ili nacionalnom nivou, i implementaciji reformi u procesu pridruživanja Crne Gore EU;
- R4. **Unaprijeđena međusobna saradnja** lokalnih OCD, kao i saradnja lokalnih OCD sa opštinskim organima;

Prilikom odlučivanja, prednost će imati oni prijedlozi projekata koji u najvećoj mjeri budu doprinostili navedenim očekivanim rezultatima.

4. BUDŽET PROGRAMA

Ukupan budžet ovog Programa je 20,000 EUR. Četiri projektna prijedloga sa najvećim brojem ostvarenih bodova biće podržana grantovima u iznosu od po 5,000 EUR.

Finansijski izvještaji podržanih projekata biće predmet eksterne revizije. U slučaju podnošenja partnerskih projekata, samo jedna organizacija, glavni podnositelj prijedloga projekta, biće direktno odgovorna za upravljanje finansijskim sredstvima svih partnerskih organizacija na projektu.

5

Odricanje od odgovornosti: Ovaj dokument su kofinansirali Evropska unija i Ministarstvo javne uprave u Crnoj Gori. Njegov sadržaj je isključiva odgovornost Centra za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) i Centra za demokratsku tranziciju (CDT), i ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Finansira
Evropska unija

Ministarstvo
javne uprave

CEDEM
CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

5. KRITERIJUMI ZA PRIJAVU

Kako bi se prijavile, OCD moraju:

- **Imati status pravnog lica** osnovanog i registrovanog u Crnoj Gori prema nacionalnom zakonodavstvu;
- **Aktivno djelovati najmanje godinu dana**, tj. 12 (dvanaest) mjeseci prije dana objavljivanja poziva za dostavljanje prijedloga projekata;
- **Djelovati na području Crne Gore**, pri čemu će prednost prilikom raspodjele sredstava imati lokalne OCD;
- **Djelovati prvenstveno u prioritetnoj oblasti** za koju se prijavljuju u okviru Programa, što dokazuju dostavljanjem osnivačkog akta i statuta;
- **Imati profesionalne sposobnosti i kvalifikacije** neophodne za uspješan završetak predloženog projekta;

OCD se u okviru ovog Programa mogu prijaviti samostalno ili sa jednim ili više partnera.

Isti prethodno navedeni kriterijumi odnose se i na partnere. Partneri dobijena finansijska sredstva koriste na isti način kao i glavni podnosioci prijedloga projekta.

Finansira
Evropska unija

Ministarstvo
javne uprave

CEDEM
CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

6. VRSTE AKTIVNOSTI

6.1. Dozvoljene aktivnosti

Vrste **dozvoljenih** aktivnosti uključuju, ali nisu ograničene na:

- **Organizovanje** obuka, radionica i seminara za članove i članice lokalnih OCD sa ciljem unaprjeđenja njihovih kapaciteta u oblastima kao što su promocija ljudskih prava, inkluzivni procesi odlučivanja, građanski aktivizam i volonterizam;
- **Sprovоđenje** istraživanja i analiza, kako bi se identifikovali ključni problemi i potrebe u lokalnoj zajednici, te osnažili kapaciteti OCD za korišćenje rezultata istraživanja u zagovaranju i planiranju aktivnosti;
- **Kreiranje** kampanja i inicijativa za zagovaranje demokratskih reformi i unaprjeđenje procesa upravljanja na lokalnom nivou, uključujući podršku transparentnosti, odgovornosti i participaciji građana i građanki;
- **Organizovanje** događaja, konferencija i/ili sastanaka na kojima će OCD imati priliku da učestvuju u procesima donošenja odluka na lokalnom i nacionalnom nivou;
- **Organizovanje** različitih aktivnosti, poput sastanaka za umrežavanje, treninga za timski rad i sl, kako bi se poboljšala saradnja između lokalnih OCD i jačali njihovi kapaciteti za zajedničko djelovanje;
- **Organizovanje** radionica, sastanaka i/ili savjetovanja kako bi se poboljšala komunikacija i saradnja između OCD i lokalnih vlasti, te radilo na razvijanju partnerstava za zajedničko rješavanje lokalnih problema i izazova;
- **Pružanje podrške** lokalnim OCD za aktivno učešće u radnim grupama, komisijama i/ili savjetima koji na (in)direktan način doprinose EU integraciji Crne Gore, kroz pružanje informacija, pravne podrške i mogućnosti za umrežavanje;
- **Sprovоđenje** promotivnih aktivnosti i javnih kampanja koje promovišu aktivno učešće građana i građanki u lokalnim političkim temama i procesima donošenja odluka.

6.2. Nedozvoljene aktivnosti

Vrste **nedozvoljenih** aktivnosti uključuju, ali nisu ograničene na:

- Aktivnosti kojima se stiče profit;
- Aktivnosti koje podrazumijevaju donacije u dobrotvorne svrhe;
- Aktivnosti koje se većinom ili isključivo tiču pojedinačnih sponzorstava za učešće na radionicama, seminarima, konferencijama, kongresima i/ili studijskim posjetama;
- Aktivnosti koje se većinom ili isključivo tiču pojedinačnih stipendija za studije, treninge, i/ili kurseve;
- Aktivnosti vezane za djelovanje političkih stranaka i/ili aktivnosti političke/stranačke prirode;
- Aktivnosti koje podržavaju djelovanje duvanske industrije (CAEN šifra 16); proizvodnju alkoholnih destilovanih pića (CAEN šifra 1591) i oružje i municiju (CAEN šifra 296);
- Aktivnosti preduzete prije potpisivanja ugovora;
- Aktivnosti već finansirane iz drugih izvora finansiranja.

7. PRIHVATLJIVOST TROŠKOVA

7.1. Dozvoljeni troškovi

Dozvoljeni troškovi su oni koji ispunjavaju sljedeće kriterijume:

- Troškovi koji su nastali tokom trajanja projekta od strane korisnika/ca granta i koji su usklađeni sa specifičnim zahtjevima projekta i doprinose ostvarivanju njegovih ciljeva;
- Troškovi koji su realni i proporcionalni ciljevima i obimu projekta, te odražavaju tržišne cijene i standarde;

Finansira
Evropska unija

Ministarstvo
javne uprave

INCLUSIVE DIALOGUE
FOR THE PROGRESS
OF SOCIETY

CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

CENTAR ZA
DEMOKRATSku
TRANZICIJU

- Troškovi koji su jasno naznačeni u budžetu projekta koji je priložen uz ugovor o dodjeli granta;
- Troškovi koji su adekvatno planirani, kontrolisani i jasno i na vrijeme iskomunicirani svim zainteresovanim stranama projekta, uključujući donatore, partnere i korisnike;
- Troškovi koji se transparentni, dokumentovani, računovodstveno evidentirani i koji se mogu jasno identifikovati, omogućavajući laku provjeru i reviziju;
- Troškovi koji su u skladu sa pravilima i propisima koji se odnose na finansijsko poslovanje i upravljanje projektima;
- Troškovi koji su u skladu sa važećim računovodstvenim standardima zemlje u kojoj korisnik/ca ima sjedište, te prema njihovoj uobičajenoj računovodstvenoj praksi za troškove;
- Troškovi koji su razumni, opravdani i u skladu sa principom pravilnog finansijskog menadžmenta, posebno po pitanju ekonomičnosti i efikasnosti;
- Troškovi koji obuhvataju plate i operativne troškove, pod uslovom da podnosioci prijedloga projekata jasno objasne koliki iznos finansijske podrške će im omogućiti da postignu ciljeve Programa.

7.2. Nedozvoljeni troškovi

Nedozvoljeni troškovi su troškovi:

- Oplate dugova i kamata na dug;
- Pokrića gubitaka i/ili potencijalne buduće obaveze;
- Kreditiranja trećih osoba;
- Prijavljeni kroz projekat/program koji je već finansijski podržan od strane Evropske unije i/ili nekog drugog donatora;
- Kupovine nepokretnosti;
- Kupovine motornih vozila;
- Kupovine opreme;
- Pokrića gubitaka nastalih uslijed kursne razlike;
- Bankarske provizije i naknade;
- Plata/honorar državnih službenika/ca i namještenika/ca.

Finansira
Evropska unija

Ministarstvo
javne uprave

CEDEM
CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

Maksimalan iznos sredstava predviđenih za plate/honorare osoblja i kancelarijske troškove ne smije biti veći od 30% ukupnih troškova cijelog projekta

8. TRAJANJE

Svaki od projekata koji budu podržani u okviru Programa treba da traje 6 (šest) mjeseci i bude završen u 2024. godini. Realizacija projekta počinje danom stupanja na snagu ugovora o dodjeli granta, tj. danom potpisivanja ugovora.

9. LOKACIJA

Sve aktivnosti predviđene dostavljenim prijedlozima projekata treba da budu realizovane na teritoriji Crne Gore, **pri čemu će prilikom odlučivanja o dodjeli sredstava prednost imati oni projektni prijedlozi čije aktivnosti se odvijaju na sjeveru Crne Gore.**

10. NAČIN PRIJAVE

Prijedlozi projekata treba da budu napisani na crnogorskom jeziku. Od podnositelja se traži da dostave ispunjen prijavni paket, koji čine:

1. prijavni formular i
2. prijedlog budžeta

Navedeno je potrebno dostaviti u **tri štampana primjerka (jedan original i dvije kopije), ovjerena pečatom organizacije i potpisom lica ovlašćenog za zastupanje.**

Finansira
Evropska unija

Ministarstvo
javne uprave

CEDEM
CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

Uz prijavnji paket, podnosioci prijedloga projekata treba da dostave i sljedeću prateću dokumentaciju:

1. kopiju rješenja o registraciji organizacije;
2. kopiju statuta organizacije;
3. kopiju finansijskih iskaza za prethodnu godinu (bilans stanja i bilans uspjeha);
4. dokaz o podnešenoj poreskoj prijavi Upravi prihoda i carina Crne Gore;
5. potpisu i pečatom organizacije i potpisom lica ovlašćenog za zastupanje ovjerenu izjavu o tome da više od polovine članova/članica organa upravljanja organizacije nijesu članovi organa političkih partija, javni funkcioneri/ke, rukovodeća lica ili državni službenici/ce, odnosno namještenici/ce (**ova izjava odnosi se i na glavnog podnosioca prijedloga projekta i na partnera/partnere ukoliko ga/ih ima**);
6. potpisu i pečatom organizacije i potpisom lica ovlašćenog za zastupanje ovjerenu izjavu glavnog podnosioca prijedloga projekta (prilog 3 dostupan u okviru Poziva);
7. potpisu i pečatom organizacije i potpisom lica ovlašćenog za zastupanje ovjerenu izjavu partnera (prilog 4 dostupan u okviru Poziva).

Za partnera je potrebno dostaviti istu prateću dokumentaciju kao i za glavnog podnosioca prijedloga projekata.

Sva tražena dokumentacija šalje se u štampanoj verziji poštom, u zatvorenoj koverti, na adresu:

Centar za demokratiju i ljudska prava - CEDEM
Ulica Baku 74 III/6
81000 Podgorica
Crna Gora

i to sa naznakom: „Prijava na POZIV ZA DOSTAVLJANJE PRIJEDLOGA PROJEKATA U OKVIRU PROGRAMA DODJELE MALIH GRANTOVA ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA U CILJU DOPRINOSA USPOSTAVLJANJU VLADAVINE PRAVA I UNAPRJEĐENJU STANJA LJUDSKIH PRAVA U CRNOJ GORI, finansiranog od strane Evropske unije kroz projekat “Inkluzivni

11

Odricanje od odgovornosti: Ovaj dokument su kofinansirali Evropska unija i Ministarstvo javne uprave u Crnoj Gori. Njegov sadržaj je isključiva odgovornost Centra za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) i Centra za demokratsku tranziciju (CDT), i ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Finansira
Evropska unija

Ministarstvo
javne uprave

INCLUSIVE DIALOGUE
FOR THE PROGRESS
OF SOCIETY

CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

dijalog za napredak društva, IPA/2022/440-356 - NE OTVARATI PRIJE ZVANIČNOG OTVARANJA.“

Takođe, svu dokumentaciju, koja po svom sadržaju mora biti identična štampanom primjerku prijavnog paketa, potrebno je dostaviti i elektronski na mejl: info@cedem.me.

Nepotpuni prijedlozi projekata, prijedlozi projekata dostavljeni na način koji nije propisan ovim Pozivom neće biti uzeti u razmatranje, kao ni prijedlozi dostavljeni na neodgovarajućim obrascima.

11. OCJENJIVANJE I ODABIR PROJEKATA

Samo prijedlozi projekata koji su potpuni (sadrže svu propisanu dokumentaciju) biće razmatrani.

Komisija za ocjenu grantova će projektne prijedloge ocjenjivati na osnovu tabele za evaluaciju koju dajemo u nastavku. Prijedlozi sa najviše bodova biće odabrani za dodjelu dostupnih grantova. **Podnosioci prijedloga projekata moraju ostvariti minimum 50 bodova kako bi bili kvalifikovani za dobijanje finansijskih sredstava.**

Tabela za evaluaciju	Maksimalan broj bodova
I. Tehnički pristup	60
a. Relevantnost pitanja i potreba pokrivenih u prijavi	30
a.1. Precizna analiza problema	15
a.2. Precizno definisanje ciljnih grupa (direktnih/indirektnih)	10
a.3. Precizan opis projektnog tima	5
b. Kvalitet predloženih aktivnosti	15
c. Usmjerenost aktivnosti na ostvarivanje rezultata	15
c.1. Predloženi mehanizmi za ostvarivanje rezultata	5

12

Odricanje od odgovornosti: Ovaj dokument su kofinansirali Evropska unija i Ministarstvo javne uprave u Crnoj Gori. Njegov sadržaj je isključiva odgovornost Centra za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) i Centra za demokratsku tranziciju (CDT), i ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Finansira
Evropska unija

Ministarstvo
javne uprave

INCLUSIVE DIALOGUE
FOR THE PROGRESS
OF SOCIETY

CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

CENTAR ZA
DEMOKRATSku
TRANZICIJU

c.2. Vremenski okvir aktivnosti	5
c.3 Procjena i menadžment rizika	5
II. Organizacijski kapaciteti i rezultati iz ranijeg radnog iskustva	20
a. Administrativni, finansijski i kapacitet za menadžment	10
a.1. Struktura organizacije	5
a.2. Glavno/a područje/a djelovanja, glavna/e ciljna/e grupa/e, geografsko/a područje/a sprovođenja aktivnosti	5
b. Relevantno prethodno iskustvo	10
III. Budžet	20
a. Efikasna raspodjela troškova	10
b. Adekvatan finansijski menadžment	10
UKUPNO	100

12. DODATNE INFORMACIJE

U slučaju nedoumica, dodatne informacije možete dobiti slanjem mejla na: info@cedem.me, najkasnije do 29. februara 2024. godine. Odgovori na pojedinačna pitanja biće pružani isključivo putem elektronske pošte.

Podnešeni prijedlozi moraju biti originalni i isključivo proizvod rada organizacije koja podnosi prijavu. Plagiranje će rezultirati diskvalifikacijom.

13. PREGLED ROKOVA

Aktivnost	Rok
Informativne sesije	20-25. februar 2024.
Rok za slanje upita za pojašnjenja/dodatne informacije	29. februar 2024.

13

Odricanje od odgovornosti: Ovaj dokument su kofinansirali Evropska unija i Ministarstvo javne uprave u Crnoj Gori. Njegov sadržaj je isključiva odgovornost Centra za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) i Centra za demokratsku tranziciju (CDT), i ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Finansira
Evropska unija

Ministarstvo
javne uprave

INCLUSIVE DIALOGUE
FOR THE PROGRESS
OF SOCIETY

CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

CENTAR ZA
DEMOKRATSku
TRANZICIJU

Rok za podnošenje projektnih prijedloga	15. mart 2024. u 23:59h
Evaluacija aplikacija i donošenje	15. mart - 15. april 2024.
Obavještenje o dodjeli grantova	15-20. april 2024.
Orijentacijske sesije i potpisivanje ugovora	20-27. april 2024.
Napomena: okvirni predviđeni početak realizacije projekata	1. maj 2024.